

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Opieka paliatywna i hospicyjna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Palliative and hospice care
Kierunek studiów	nauki o rodzinie
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki teologiczne, nauki socjologiczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Jerzy Koperek
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	VI	3

Wymagania wstępne	W1 - Znajomość podstawowych pojęć teologiczno-społecznych i zagadnień z zakresu pomocy i opieki społecznej W2 - umiejętność analizowania tekstów naukowych W3 - umiejętność korzystania ze źródeł naukowych
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Przedstawienie genezy, definicji oraz głównych celów opieki paliatywnej i hospicyjnej.
C2 - Przygotowanie do pełnienia funkcji w instytucjach pomocowych publicznych i prywatnych wymagających posiadania wiedzy z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna metody stosowane w naukach zajmujących się problematyką opieki paliatywnej i hospicyjnej	K_W02
W_02	Student zna i rozumie współczesne trudności i dylematy opieki paliatywnej i hospicyjnej	K_W05
W_03	Student zna etapy rozwoju człowieka, jego uwarunkowania i zaburzenia oraz działania odnoszące się do profilaktyki i wspomagania w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej	K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi właściwie dobrać i wykorzystać źródła w zakresie analizowanych problemów opieki paliatywnej i hospicyjnej	K_U03
U_02	Student potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii nauk zajmujących się opieką paliatywną i hospicyjną	K_U04

U_03	Student potrafi posługiwać się językiem obcym w kontekście komunikacji z obcokrajowcami podlegającymi opiece paliatywnej i hospicyjnej	K_U06
U_04	Student potrafi sporządzić projekt pozyskiwania dotacji na rzecz osób podlegających opiece paliatywnej i hospicyjnej	K_U07
U_05	Student potrafi przygotować i przedstawić zagadnienia opieki paliatywnej i hospicyjnej z różnych perspektyw naukowych	K_U08
U_06	Student potrafi dostrzec możliwości swojego rozwoju zawodowego i naukowego w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do uzasadnienia konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje i pojęcia. 2. Opieka paliatywna. 3. Hospicjum. 4. Cel opieki paliatywnej. 5. System opieki paliatywnej i hospicyjnej. 6. Zadania opieki paliatywnej. 7. Warunki objęcia chorego opieką paliatywną. 8. Zespół interdyscyplinarny. 9. Stan terminalny. 10. Chory terminalnie. 11. Leczenie objawowe. 12. Zwalczanie objawów występujących u chorych z zaawansowanym procesem chorobowym. 13. Komunikowanie się z chorym i jego rodziną. 14. Wsparcie dla rodziny w okresie choroby i żałoby. 15. Finansowanie opieki paliatywnej. 16. System kierowania chorego do opieki paliatywnej. 17. Podstawowe produkty w specjalności „medycyna paliatywna”: <ol style="list-style-type: none"> 17.1. Hospicjum Stacjonarne, 17.2. Hospicjum Domowe, 17.3. Poradnia Medycyny Paliatywnej. 18. Standardowy pakiet świadczeń w zakładzie opieki paliatywnej. 19. Wykaz procedur wykonywanych w opiece paliatywnej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03	Wykład konwencjonalny	Sprawdzian pisemny	Oceniony sprawdzian pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02 U_03 U_04	Przygotowanie prezentacji	Plik z prezentacją	Karta oceny prezentacji

U_05 U_06			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Ocena zaangażowania w dyskusję	Karta oceny zaangażowania

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen z zaliczenia wykładów (waga 0,70). Obecność i aktywność oraz praca własna w postaci prezentacji na wybrany temat (waga 0,30). Zakres materiału do egzaminu obejmuje treści przedstawiane na wykładzie oraz przyswojone z zadanych materiałów.

Kryteria oceny:

- 2 (niedostateczna) poniżej 30% wymagań
- 3 (dostateczna) 31-50% wymagań
- 3.5 (dostateczna plus) 51-60% wymagań
- 4 (dobra) 61-80% wymagań
- 4.5 (dobry plus) wymagań 81-90% wymagań
- 5 (bardzo dobra) 91-100% wymagań

Stopień posiadania kompetencji społecznych oceniany wg skali: niewielki (2.0 - 2,5), podstawowy, (3.0 - 3,5), średni (4.0 - 4,5), wysoki (5,0 i ponad 5.00)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30 godzin - udział w wykładzie
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60 godzin

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jan Paweł II, <i>Evangelium Vitae</i>, Rzym 1995. 2. Jan Paweł II, <i>List do moich braci i sióstr - ludzi w podeszłym wieku</i>, Rzym 1999. 3. Jan Paweł II, <i>Orędzia na Światowy Dzień Chorego (1993-2005)</i>. 4. Kalinowski M., <i>Duszpasterstwo hospicyjne. Studium pastoralne na podstawie badań wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce</i>, Polihymnia, Lublin 2000. 5. Kalinowski M., <i>Towarzystwo w cierpieniu: postęga hospicyjna</i>, Polihymnia, Lublin 2002. 6. Kalinowski M., <i>Wspólnoty nadziei. Realizacja zasad życia społecznego w ruchu hospicyjnym</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin 2007. 7. Krakowiak P., Binnebesel J., Walden-Gałuszko K., Modlińska A., <i>Podręcznik koordynatora wolontariatu hospicyjnego</i>, „Via Medica”, 2008. 8. Watson Max S., Kubler A., Tomaszewski M., (tłum.) Dubaniowski R., <i>Opieka paliatywna</i>, Elsevier Urban & Partner, cop. 2007.
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Biela A., Blok B., Gotofit M., <i>Eutanazja a opieka paliatywna. Aspekty etyczne, religijne, psychologiczne i prawne</i>, Lublin 1996. 2. Łuczak J., <i>Etyka w opiece paliatywnej. Eutanazja: perspektywa religijno-medyczno-prawna, etyka końca życia</i>. Symposium Ogólnopolskie, KUL, 1996, s. 15-44.

3. Pyszkowska J., *Opieka hospicyjna - jak odnaleźć się w nowej rzeczywistości*: IX konferencja naukowa, Jasna Góra, 28 - 30 stycznia 2005 r., Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej: CWA Regina Poloniae 2005.
4. Hebanowski M., *Podstawy opieki paliatywnej w chorobach nowotworowych*, PZWL, Warszawa 1998.
5. Kujawska-Tenner J., Łuczak J., Okupny M. i wsp., *Zwalczanie bólów nowotworowych*, MZiOS, Warszawa 1994.
6. *Sprawozdanie Komisji Ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia. Leczenie bólu w chorobach nowotworowych i opieka paliatywna*. Genewa, Światowa Organizacja Zdrowia, 1990.
7. Klagsbrun S.C.: *Patient, Family, and Staff Suffering. Abstracts of the 10th International Congress on the Care of the Terminally Ill*, "Journal of Palliative care", 1994, 10:3, 3.
8. Raudonis B.M., Kirschling M.: *Family Caregiver' Perspective on Hospice Nursing Care*. "Journal of Palliative Care" 1996, 12: 2, 14-19.
9. Silverman M.F., *The social and political impact of the AIDS epidemic. AIDS Patient Care*, 1990, 3-7.
10. Twycross R., *Introducing Palliative Care*, Radcliffe Medical Press, Oxford, New York 1995.